UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

S V M M AE.

1 *Notorium facit confeſſio facta in iudicio.*
2 *Bannitus notoriè dicitur, qui eſt in libro bannitorum deſcriptus, & abſolutus auctoritate ſuperioris habetur pro cancellaco, neque offendi poteſt, num. 3.*
4 *Bannitus toleratus non impunè offenditur, etiam ſtante ſtatuto, quòd bannitus poſſit impunè offendi. Declaratur hoc nu. 25.*
5 *Pax facta bãnito ab offenſis prodeſt illi, ut nequeat ĩpunè offẽdi. Quod declaratur, num. 28.*
Fides hoſti eſt ſeruanda.
6 *Offendens bannitum abſolutum, ſed nondum cancellatum non de dolo, ſed de culpa tenetur, maximè, ſi is in loco tempore occiſionis pro bannito haberetur, num. 8.*
7 *Immò nullo modo tenetur, niſi abſolutio authentica offendenti oſtendatur.*
9 *Scientia per famam publicam cauſat culpam, & non dolum.*
10 *Scientia aliter, quam per famam publicam requiritur ad imponendam pro delicto pœnam corporalem.*
11 *Lata culpa dolo non æquiparatur in pœna corporali.*
12 *Receptans eum, quæ eſt notorium, ſeu publicum eſſe bannitum, poteſt ſaltem ex culpa puniri.*
13 *Fama, & communis hominum opinio iuſtam credulitatis cauſam inducit, & à dolo præſumpto excuſat.*
14 *Bannitum non ritè interficiens quando, & quomodo teneatur, & puniri debeat.*
15 *Error iuris cauſat latam culpam.*
16 *Occidens illum, quem credebat eſſe bãnitum, quomodo puniatur.*
17 *Cauſa meri imperij, in quibus pœna mortis, & ſanguinis venit imponenda, nequeunt de iure ciuili delegari,*
18 *Nec de iure canonico.*
19 *Iudice delegato procedente non ſeruata forma delegationis, proceſſus non ualet.*
20 *Acta, & proceſſus in criminalibus per teſtes rectè nõ probãtur.*
21 *Acta ad ſui probationem ſunt per notarium actorum in ſcriptis redigenda, quamuis regulariter ſcripturam non exigant.*
22 *Acta quomodo per teſtes probentur ijs caſibus, in quibus hæc probatio admittitur.*
23 *Acta ſunt probanda per ſcripturam, niſi caſu amiſſa probentur.*
24 *De ignorantia ſimplici aſſertioni iuratæ ſtatur.*
Scientia ut quid facti in dubio non preſumitur, niſi probetur.
26 *Bãnitos reſtituere, & cũ eis diſpenſare propriũ eſt ſuperioritatis.*
27 *Fides bannito data à ſuperiore, & non ab alio ſeruanda eſt.*
28 *Pax facta bannito ſiue ante, ſiue poſt bannum ab offenſis illi non prodeſt, quin poſſit impunè offendi: & quomodo, & à quibus facta eſſe debeat ad hoc, vt proſit.*
29 *Ratificatio re integra facta requiritur ad hoc, vt alteri acquiratur ex pacto, & ſtipulatione ſibi ab altero facta.*
30 *Ratificatio eius, quod non apparet, uel nullum eſt, nulla eſt, & quòd ratificatio duo requirat.*

EPITOME.

BANNITVM publicè, notoriè, & per proclama interficiens, qui abſolutionem, pacemq; ab offenſis obtinuerat, ſed adhuc publicè in loco pro bannito habebatur, non pœna homicidii corporali, ſed arbitraria, & pecuniaria ſolum tenetur.

CONSILIVM CLXXXIII.

CVM Thomas, & Matthęus fratres de Gaggiolis interfecerint quẽdã Giſellũ de Giſellis bannitũ ex eo, ꝙ fratrẽ ipſorũ Thomæ, & Matthæi occiderat, bannumq; illius, ut dicitur, nõ reperiatur incameratũ, neque in libro bannitorũ deſcriptũ, ſed de eo notoriè, & pu-
1 blicè cõſtaret† tàm ꝑ confeſſionẽ Giſelli factã ab eo in iudicio iuxta tex. in c. ueſtra, & in c. fin. de cohab. cler. & mul. iuncta l. cũ precũ, cũ ibi no. C. de libera. cau. ꝗ per uocem, & proclama nuncij publici ad ſonum campanę primo in loco, ſeu uilla, in qua dictus
Giſellus habitabat, dictumq́ue homicidium [...]
ſerat, deinde in qua ipſe fuit à dictis fratribus [...]
ctus, factũ, & publicatum, & conſequenter [...]
cidio à dicto Giſello perpetrato publicè, & [...]
cõſtaret iuxta ea, quæ habẽtur in auth. qui [...]
quomodo, & quando iud. & ita in loco præ[...]
ſellus ipſe bannitus haberetur, teneretur, & [...]
tur publicè, palam, & notoriè ab omnibus, [...]
cto loco, vel villa ſtabant, & conuerſabantur [...]
nunc dicti Thomas, & Matthæus fratres in [...]
curiæ uenerint, dubitatio eſt, vtrũ, & qua pœ[...]
puniẽdi. Et videretur, prima facie illos pęna [...]
dij forè puniẽdos, quia licet dictus Giſellus [...]
ſupra bannitus, tñ poſtea fuit à banno, & hom[...]
prædicto per ſentẽtiã do. Aſcanij iudicis [...]
abſolutus, & ideò nõ impunè potuit offendi, [...]
dita per doctores, maximè Alex. in l. huiuſm[...]
ita, ff. de lega. 1. l. ſi qs filios, §. eius, qui, ff. de in[...]
2 irrit. teſt. Præterea† quãuis Giſellus fuiſſet [...]
deſcriptus in libro bãnitorũ, & ſic notoriè [...]
nitus iuxta ea, quæ habẽtur in c. in literis [...]
3 & alios, extra de reſti. ſpolia. tñ† ſi poſtea [...]
lutus, hr̃ ꝑ cãcellato, & offendi nõ potuit, [...]
dr̃ cãcellatus, ex quo ſuperioris auctoritat[...]
lutus ſecundũ Bal. Alex. & Mod. in d. l. hu[...]
ſi ita, d. l. ſi qs filio, §. eius, qui, & §. quaten[...]
lege, faciũt ea, quæ habentur per Io. An. in [...]
Specul. in tit. de accuſa. §. ſequitur, uerſi. [...]
brum, qui dicit, ꝙ ſi bãnitus condẽnation[...]
tis dicitur ipſo iure exẽptus, vt nõ poſſit im[...]
fendi, quãuis non ſit actualiter cãcellatus. [...]
lus iſte fuit abſolutus, ergo &c. ¶ Scdo princ[...]
4 videtur, † ꝙ dictus Giſellus, quãuis ita fuiſſet [...]
vt de iure ex forma ſtatutorũ aliàs potuiſſet [...]
offendi ad ea, quæ habẽtur ꝑ Bar. Paul. de Ca[...]
in l. omnes populi, ff. de iuſt. & iure, & ꝑ Fel. in [...]
in eccleſiarũ circa prin. extra de cõſtitut. tñ [...]
plures annos in dicto loco, & villa fuit tolera[...]
debuit poſſe impunè offendi, quinimmò in[...]
tes illũ ſunt puniendi, vt fuit ſingulare verbu[...]
quod refertur pro authẽtico, & canonizato [...]
lus, C. de iudęis, & ſequuntur Fel. in d. c. quæ [...]
ſiarũ, vbi ego dixi, & in c. ſicut iudæi, de iudæis [...]
in apoſt. ad Bar. in l. fi. ff. de adul. in l. fi. ff. ad l. [...]
ui pri. & in cõſi. 1. & 107. in 2. vol. circa finẽ, & [...]
5 alij, quos referre lõgum eſſet. ¶ Tertio† hic G[...]
pacẽ habuit à patre illius, quem interfecit, & [...]
fratribus, hoc eſt à dictis Thoma, & Matthęo [...]
ſtat ex inſtrumẽto publico, & iurato, ergo [...]
& pace data nõ potuit ab illis offendi, quoni[...]
quoq; ſeruãda eſt fides, ut in c. noli, 23. q. 1. c[...]
22. q. 1. gl. in c. 2. 23. q. 2. ¶ Quibus tñ nõ obſta[...]
cõtrariam ſententiã in caſu noſtro veriorem [...]
to, ꝙ dicti Thomas, & Matthæus carcerati [...]
puniri de dolo, hoc eſt de homicidio pœna [...]
ſed ſi puniẽdi ſint, poſſint ſolũ de culpa citra [...]
arbitrio iudicis puniri: Ad quod adduco do[...]
Io. An. in addit. ad Spec. in tit. de obliga. & ſo[...]
rub. in ult. q. qui poſt quoſdam, à quibus hęc [...]
6 fuit diſputata, dicit, † ꝙ ſi quis offendit bãnit[...]
ſolutum ex eo, ꝙ ſoluerat condemnationẽ [...]
teſt de dolo puniri, ſed ſolum de culpa, per [...]
§. ſed ſi claua, cum ibi allegatis, ff. de ſicarijs. [...]
quidem procedit etiam, ſi interficiens ban[...]
ligentem nõ fecit inquiſitionem, an ille eſſet [...]
no abſolutus, quia ſolum de culpa, quare di[...]
nõ perquiſiuit, & nõ de dolo eſt puniẽdus [...]
per Ang. & Mod. in l. ſi duo, ff. de acquir. hæred[...]
tius ꝑ Ang. ipſum in cõſi. 287. & ꝑ Bal. in l. [...]
7 de teſta. † Et plus voluit Pau. Caſt. in d. l. ſi duo, [...]

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

occiſori abſolutio banni authentica oſtendatur, oc
cidens bannitum nullo modo teneatur per not. per
Bar. in l. nõ ſolum, §. morte in 2. ſpecie ꝓteſtationis
prohibitoriæ, ff. de noui oper. nuncia. ubi dicit, ꝙ oc
cidens nõ tenetur credere bannito denunciãti ſe eſ
ſe abſolutũ, niſi ſcripturã oſtẽdat authẽticã: Subdit
ſi, ꝙ licet ex hoc capite nõ poſſit puniri, tamen po-
terit puniri de culpa, ſi qua in eo ſit, cur diligẽtẽ nõ
fecerit inqſitionẽ, de quo Bar. ibi ſe remittit ad not.
per ipſum in l. pen. aliàs. ſi. ff. de adult. † Et dicit Paul.
de Caſ. quẽ ſequitur Fran. Are. in d. l. ſi duo in 6. col.
ſed in hoc articulo, ꝙ ſi occiſor banniti probat, ꝙ
per publicã uocem, & famã occiſus habebatur ꝓ bã-
nito occiſionis tempore tunc occidens nõ de dolo,
ſed de culpa ſolum punietur, quia † ſcientia per famã
publicam cauſat culpã, & nõ dolum, vt colligitur ex
verbis Bal. in l. 1. C de iis, qui latro. & eſt tex. not. in c.
illud, de cleri. excõmunica miniſt. vbi dicitur, ꝙ ce-
lebrans cũ ſit excõicatus, nõ eſt omnino culpabilis,
ſi hoc ſciat per ſolam famã publicã; itaq; innuit, ꝙ
ſcientia per famam cauſat culpam, & nõ dolum, &
illũ tex. & dictum Bal. ad propoſitum ponderat
Are. in d. l. cum quidam, §. qđ dicitur in 7. col. ver. vn
de pôt ꝓbabiliter, & c. ff. de acqui. hæred. Accedat ad
hoc, ꝙ dictũ Bal. in d. l. 1. ad aliud nobis optimè inſer
uiẽs notari pôt, dicit enim, † ꝙ quãdo pro crimine à
lege, vel ſtatuto corporalis pęna imponeretur, vt eſt
pro homicidio, ad hoc ut qs poſſit corporaliter pu-
niri, requiritur, ꝙ ſcienter aliter, quam per famã cõ
mittit delictũ, quia ſi delinqueret ex ſciẽtia à fama
publica cauſata, non puniretur corporaliter, † nam
ubi uenit pœna corporalis imponẽda, lata culpa nõ
æquiparatur dolo: Facit, quod habetur per Bar. in l.
quod nerua, ff. depoſiti, l. 3. in fi. cũ l. ſequen. ff. de ſu-
ſpec. tuto. cũ ergo in caſu noſtro iſti carcerati ratio-
ne famæ publicæ, quæ erat ĩ loco, ꝙ Giſellus eſſet bã
nitus, eſſent ſolũ in culpa, & nõ in dolo, ẽt ſi in culpa
lata eſſe dicerẽtur, tñ non debẽt corporali pœna pu-
niri, ſed pecuniaria arbitrio iudicis, cũ nõ poſſit im-
poni pœna corporalis, niſi ratione doli, & nõ culpæ
ẽt latæ: pro quo facit, ꝙ voluit Bar. in l. omnes, la 3.
C. de dignit. lib. 11. qui dicit, † ꝙ quando publicũ, ſeu
notorium eſt quem eſſe bannitũ, receptans eum po
teſt puniri, quia receptãdo ſaltem dicitur eſſe in cul
pa, & cõſequẽter videtur, ꝙ non poſſit ratione doli
puniri, propter ſciẽtiam, quam habet ex fama publi-
ca, ſeu ex notorio: Quæ dicta ſunt benè notanda, &
de illis habetur per Are. in d. §. quod dicitur in 7. col.
† fama enim, & communis opinio hominum in lo-
co in dubio cauſat iuſtam cauſam credulitatis, & ex
cuſat à dolo præſumpto, vt eſt tex. in d. §. ꝙ dicitur,
& ibi doct. maximè Are. in 5. notabili. ¶ Item ad præ
dicta, ꝙ dicti fratres carcerati ratione famæ publicæ
ex eo, ꝙ in loco dictus Giſellus fuit publicè uocatus
in banno per nuncium publicum ad ſonum campa
næ, & ita publicè, & palam bannitus tenebatur, & re
putabatur, nõ poſſint corporaliter puniri tanquã in
dolo exiſtentes, ſed ſolum de culpa, & negligentia,
facit id, quod notabiliter voluit Io. An. in regula qđ
quis mãdato, de re. iu. in 6. in mercuria. poſt Nicol.
de Mattharelis dicẽs, † ꝙ ille, qui interfecit aliquem
tanquam bannitum, quem ſciuit non eſſe ritè banni
tum, punitur de dolo, & ſic pœna corporali, ſi uero
credit eſſe ritè bannitum, cum non eſſet, & hoc cre-
didit errore facti ductus, tunc quia habuit iuſtã hoc
credendi cauſam ex facto perſonæ publicæ, puta iu-
dicis, uel nuntij publici, ꝓut contigit in caſu, de quo
agitur, arg. l. qui vniuerſas, §. item ait prætor, & l. iu-
ſte, ff. de acquir. poſſ. & maximè ſi in loco cõcurrebat
etiam communis opinio, & fama publica, talis occi
dens non debet corporaliter puniri, neque de dolo,
neque etiam de lata culpa: Si uerò credidit illũ eſſe
ritè bãnitum iuris errore ductus, & eſt talis perſona,
in qua error iuris cõiter præſumitur, quales ſunt ru-
ſtici inxta ea, quæ habentur in l. fi. ff. de iuris, & fac.
ignor. l. cũ de indebito, §. 2. ff. de proba. præſumitur
id per errorem factum, & punietur ſolum de culpa,
15 & non de dolo, quia † error iuris cauſat latam culpã,
l. liberorũ, §. 1. ff. de his, qui not. infam. quæ lata cul-
pa non ęquiparatur dolo, qñ corporalis pœna uenit
imponenda: Et prædicta refert, ac ſequitur Are. in d.
l. ſi duo, col. 8. cũ ſequen. ibi circa tertiũ & c. Et Ang.
16 in d. conſi. 287. circa finem dicit, † ꝙ ſi occidens alle
gat errorem, hoc eſt crediſſe occiſum eſſe banni-
tũ, ſeu potuiſſe de iure occidi, nõ punietur de dolo,
ſed ſolum de lata culpa: quod dictum abſque dubio
procederet, quãdo habuiſſet iuſtam ſic credẽdi cau-
ſam, puta quia communis opinio, & fama in loco ta
lis erat ꝑ prędicta. Et quamuis Bar. in l. pen. alias fi. ff.
de adul. & in l. genero, ff. de his, qui no. infam. dicat,
ꝙ poteſt culpa occidẽti imputari, ſi non fuit diligẽs
in uidendo bannum, aut in conſulendo peritiores,
tamẽ hoc debet intelligi ſolum ad effectũ, vt poſſit
de culpa puniri, & non de dolo, ut quia habuiſſet iu-
ſtam credẽdi cauſam ratione cõis opinionis, ſeu fa-
mæ publicæ, quæ cauſam credendi iuſtã cauſat, ut ſu
pra dictũ fuit: Et bene facit, quod uoluit Bal. in c. 1.
§. perſonam per quos fiat inueſtit. in uſu feud. ꝙ du-
bitans de banno, quamuis deberet certificari inqui
rendo, & inueſtigando, tamen ſi id nõ fecit, punitur
de culpa, quia ſic dicitur eſſe in culpa, & negligẽtia:
ita etiam refert Aret. ĩ d. l. ſi duo, col. pen. ¶ Supereſt
nũc reſpõdere adductis ſupra in cõtrariũ, ex quorũ
reſponſione clarius, de iuſtitia, & bono iure dictorũ
Thomæ, & Matthæi carceratorũ conſtabit. Non ob
ſtat itaq; in primis, ꝙ Giſellus poſt bannum, eiuſq;
publicationẽ in loco fuit à bãno abſolutus, & ab ho
micidio per eum commiſſo per ſentẽtiã lata à Do.
Aſcanio iudice ad hanc homicidii cauſam ſpeciali-
ter delegato, quia multipliciter reſpondetur, primo
ꝙ nõ ualuit huiuſmodi delegatio, & ſic ipſe do. Aſca
17 nius fuit iudex incompetẽs, † quoniã cauſę meri im
perij, in quibus pœna mortis, & ſanguinis uenit im-
ponẽda, nõ poſſunt de iure ciuili delegari, l. 1. & ibi
omnes, ff. de offi. eius, cui mand. eſt iuriſd. ubi plenè.
Et quamuis de iure canonico poſſint delegari, c. qđ
ſedes, de offi. ordin. ibique canoniſtę, tamẽ in hac ci
uitate Bononiæ debet ſeruari ius ciuile, & nõ cano-
nicum, niſi in certis caſibus, ſub quibus caſus noſter
nõ cõtinetur, ut habetur in cõcluſione ſtatutorũ, in
18 §. & ubi ius, col. 1. ¶ Secundo reſpõdeo, † ꝙ cauſę me
ri imperii poſſunt delegari, qñ nõ eſſet pœna ſangui
nis imponenda, ſecus ſi pęna mortis, & ſanguinis ꝓ
crimine ueniret imponenda, arg. c. ſententiã ſangui
nis, ne cleri. uel mona. ita loquitur tex. in d. c. quod
ſedes, ibique habetur. ¶ Tertio reſpõdeo, ꝙ poſito,
ꝙ cauſa potuiſſet in caſu noſtro delegari, tamen ex
quo fuit delegata, ut iudex contra ipſum Giſellum
procederet, ipſo cõſtituto in carcere, & ſic cõditio-
naliter per uerba ablatiui abſoluti, l. à teſtatore, ff. de
19 condit. & demon. Bar. in l. 1. ff. eo. tit. † & ipſe iudex
proceſſit non ſeruata hac forma, neque hac cõditio
ne adiecta, ſequitur, ꝙ proceſſus nõ ualuit, & iudex
iuriſdictionis exercitio caruit, arg. c. cũ ſuper abba-
tia, de off. deleg. nam actus cõditionalis nihil ponit
in eſſe, ut colligitur ex uerbis Bar. & aliorũ, in d. l. 1.
& eſt tex. notabilis, in l. ſi qs fundũ, in fi. ff. de cõtrah.
emptio. Præterea ad hoc, vt ad abſolutionẽ in cauſa
criminis poſſit ꝓcedi, reqritur ex forma ſtatuti Bo-
nonienſis, ꝙ hæredes offenſi, & interfecti fuerint ci-

tati

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tati ad coadiuuandam curiam, alioquin ſentētia, & proceſſus ipſo iure nō ualent, ſed nō cōſt at, ꝙ hi fuerint citati, ergo &c. Et ſi diceretur, ꝙ apparet de cōſtituto ipſius Giſelli ex dictis quorūdam teſtiū nunc examinatorum, qui, ut dicitur, conati fuerunt probare dictū cōſtitutū, & hæredes occiſi fuiſſe ad coadiuuandū curiam citatos, reſpondetur, ꝙ hęc, quæ ſunt de actis, & de proceſſu, per teſtes non poſſunt probari iuxta diſpoſitiōe ſtatutorū noſtrę ciuitatis: Quod multo magis dicendū eſt in criminalibus, & in ijs, in quibus pœna mortis, & ſanguinis eſſet imponenda, cum in illis requirātur probationes luce meridiana clariores, & longè meliores, quā in cauſis ciuilibus, l. ſciant cuncti cum ibi not. C. de proba. & arg. eorū, quæ habentur in l. 3. ff. de teſtibus cum ſi. Præterea
21 †quamuis acta ad ſui ſubſtantiā regulariter ſcripturam nō requirāt, tamen poſtea per notariū actorum ſunt in ſcriptis redigenda ad illorū probationem, c. quoniam contra cum ibi not. extra de proba. Bar. in auth. niſi breuiores, C. de ſenten. do. Anto. in c. cum ad ſedem, de reſtit. ſpolia. & faciūt ea, quæ habentur maximè in criminalibus, in l. 2. ff. de iure fiſci, & in l.
22 2. C. de eden. Adde, †ꝙ illis caſibus, quibus acta ꝑ teſtes poſſunt probari, debent teſtes in ſpecie, & in indiuiduo deponere, qualiter fuit dictum, & factū Bar.
23 in l. ne in arbitriis, in ult. oppoſ. C. de arbit. †Et in l. fi. C. de re iud. & in l. fi. circa fi. C. de edic. diui adr. tollē. dicit acta probanda eſſe per ſcripturam, niſi ꝓbarentur eſſe caſu amiſſa, vt habetur per doct. Lanfranc. & alios, in d. c. quoniā contra, in d. l. 2. ff. de iure fiſci, & C. de eden. & facit tex. in l. teſtiū, C. de teſtibus. Præterea quamuis Giſellus fuiſſet ritè abſolutus, tamen ex quo prius fuerat in banno gridatus, & ita in loco publicè, & palàm pro bānito habebatur, tenebatur, & reputabatur, & de hoc erat fama publica propter homicidiū notorium, & manifeſtum, ſequitur, ꝙ licet poſtea fuiſſet abſolutus, & poſt abſolutionem interfectus ab iis, qui dictam abſolutione ignorarunt,
24 †prout de ignorātia huiuſmodi ſtandum eſt ſimplici ipſorum aſſertioni iuratę iuxta tradita per Ang. in d. conſi. 287. ut retuli ſupra, & arg. not. in c. innotuit cum ſi. de electio. & cum ſcientia ſit quid facti, ut in l. bonæ fidei, ff. de acqui. rerū dom. ſequitur, ꝙ in dubio non præſumitur, niſi probetur l. in bello, §. factę, ff. de capt. & poſtlim. reuer. l. denique ex quibus cau. maio. l. denique, in fi. de curat. furio. c. cū Ioannes de fide inſtrum. c. per tuas, de condit. appoſ. Quamuis imputari poſſit negligētiæ ipſorum Thomæ, & Matthæi, ſi diligentiam non adhibuerunt in perquirendo, an Giſellus fuerit abſolutus: De qua negligētia, & culpa etiam lata pecuniariter arbitrio iudicis puniri debent, nō autem pœna mortis per ſupradicta. Animaduertatur ad hæc, ꝙ in reſcripto, per quod cauſa do. Aſcanio fuit commiſſa, dictum, & narratū fuit, ꝙ Giſellus habuerat pacē ab hæredibus defuncti, prout de iure debet ab hærede haberi, & tamen hoc eſt falſum, ut infra dicetur, ergo reſcriptum cū gratiam contineret, nullum fuit, vt volunt omnes doct. in c. ſuper literis, extra de reſcrip. cum ſi. ¶ Nō obſtat ſecundum principale fundamentum de tollerantia dicti Giſelli, quia multipliciter illi reſpondetur,
25 †& primo ꝙ doct. omnes ſuperius ad hoc allegati loquūtur, quando bannitus toleratus fuiſſet in ciuitate, à cuius territorio fuiſſet bannitus, non autem quando bannitus ſimpliciter etiam per aliquos annos habitaſſet in uilla, & loco à ciuitate remoto, nā hoc ultimo caſu non ſequitur, habitauit per aliquos annos in uilla, & loco extra ciuitatem, ergo fuit tolleratus, qa tollerantia præſupponit ſcientiā, vt colligitur ex ijs, quæ habentur per do. Ant. & alios, in c.

quia circa de cōſangui. & affin. Et ideo qua[...]
uolui excuſare bā nitum tolleratum, feci[...]
ꝙ ipſe ſtabat, & habitabat in ciuitate, & in p[...]
dente, ſciente, & patiente ſuperiore, alioq[...]
tus non diceretur tolleratus, neque de tolle[...]
ſtaret, ut in d. c. quia circa. ¶ Secundo reſpon[...]
quiri, ꝙ bānitus fuerit tolleratus à ſuperiore[...]
iure poſſet ei gratiā facere, illumque reban[...]
reſtituere, & non ſufficeret tollerantia alte[...]
aliarum perſonarum, quę poteſtatem diſpe[...]
bannito non haberent, & ita propriè loqu[...]
qui ad hoc allegantur, vt habetur per Fel. & [...]
d. c. ſicut iudæi, de iudæis: Et ratio eſt ī prop[...]
luti præfati doct. dicūt, tollerātia ſuperioris [...]
prodeſt, quoniam ſic tollerando uidetur c[...]
26 ſpenſare, ut in d. c. quia circa: Sed †diſpenſa[...]
nitis, eoſq; reſtituere ad ſuperiorem, & non [...]
ſpectat, quia proprium eſt ſuperioritatis, u[...]
in d. c. quia circa, & per totū, C. & ff. de ſente[...]
c. at ſi clerici, §. de adulteriis de iudiciis, e[...]
rioris tollerantia requiritur; Et pro ptera [...]
dat in tollerantia, debet probare, & ſcienti[...]
rantiā ſuperioris, ut dixi ſupra, eſt quo e[...]
ſuæ fundamētū iuribus vulgaribus: Et a[...]
benè facit id, quod voluit Bar. in q. inci. L[...]
27 uitatis, †ꝙ fides data bannito eſt ſernāda, [...]
data à ſuperiore, & non ab alio, quia hoſti [...]
ſeruanda, quando fuit data à duce belli, [...]
ciuitatis per tex. in l. 1. §. non fuit cum gl. [...]
Dicit etiam Io. de Ana. quē refert Fel. in d. c. [...]
dæi, ꝙ hoc de tollerātia Bononiæ nō ſeru[...]
tamen reſponſiones magis placent. ¶ Nō o[...]
tium, & ultimum fundamentum de pace [...]
28 pluribus modis reſponderi poteſt, in primis [...]
facta bannito ſiue ante, ſiue poſt bannū non [...]
bannito, neque illum reddit tutū, niſi facta [...]
ctoritate ſuperioris per ea, quæ ſupra proxi[...]
ſūt ex mēte Bar. in d. q. Lucanę ciuitatis; Sed [...]
pax fuiſſet facta, non tn̄ fuit facta auctoritate [...]
ris: Et ideò pax facta ab offenſis, uel ab inimic[...]
reddit tutū bānitū, quin poſſit impunè offen[...]
lūt doct. cōiter poſt Bar. in l. qui ſeruū, ff. de ve[...]
ga. vbi Alex. Pau. de Caſ. Im. & Mod. Bar. in l. a[...]
liceat unicuique ſine iud. Alex. poſt Bar. la[...]
ui. & Oldra. in l. q d ergo, §. ſi hæres, ff. de lega. [...]
in l. elegāter, §. & ſi res, ff. de pignor. actio. B[...]
& alij, in l. iuriſgentium, §. ſi paciſcar, ff. de p[...]
Nellus de Sancto Gemin. in tract. bannit. in [...]
parte 2. temporis, in q. 51. Et hæc eſt commu[...]
nio, ꝙ bannitus, cui fuit facta pax etiam cu[...]
mento, & maximè ante bannum, poteſt imp[...]
fendi, & ita ſemper in facto obtinui. Præte[...]
reperitur, ꝙ Giſellus prædictus habuerit pa[...]
hærede, hoc eſt à filio ipſius occiſi, quamuis [...]
lam habuerit à patre, ſeu fratribus occiſi, [...]
hoc, ut pax bannito proſit, debet haberi ab [...]
ſuo, hoc eſt à filio, qui dicitur hæres, vt uol[...]
& omnes doct. in l. 4. §. cato, ff. de uerb. oblig. [...]
ciſus à Giſello habuit filium, ergo &c. ¶ Ad [...]
pax reperitur facta non Giſello, ſed patri, & fr[...]
eius, qui non fuerunt ſtipulati, nec notarius [...]
ergo ipſi Giſello pax dicta non profuit per e[...]
habentur per Bar. in l. aliter per illum tex. ff. d[...]
& in l. 1. in fi. prin, ff. de iure fiſci. Et quamuis [...]
tur ſolum quoddam inſtrumentum ratifica[...]
ctæ per partem, & fratres Giſelli, qui quand[...]
tam pacem aliàs factam ratificauerunt pro ſe, [...]
omnibus, quorū intereſt, aut intereſſe poſſ[...]
quēter ſub his verbis generalibus Giſellus co[...]
hendi potuerit, attento maximè, ꝙ ex forma [...]

tori quilibet pōt alij ſtipulari, & paciſci iuxta diſpoſitionē ſtatuti noſtri ſub rub. de ceſſione ꝯ cōe &c. Tamen hoc non debet Giſello prodeſſe, neq; occiſoribus ipſius obeſſe, quia præſuppoſito pro vero, vt ſupra dictū eſt, ꝙ ab ipſis occiſoribus, & ab alijs d. Giſellus in loco haberetur pro bannito, & ſic poſſet ab illis offendi, vt dictū fuit, ſequitur, ꝙ pax pro illo contra occiſoribus non nocuit, quin potuerint illū interficere, cū de iure pax bannito nō proſit, maximè concurrente fama publica, & vehementi opinione ſuper illius banno, vt ſupra. Præterea † quamuis alter alteris poſſit paciſci, & ſtipulari, tamen ad hoc, ut illi acquiratur, requiritur eius ratificatio re integra facta. Bal. & alij in l. fi. C. ad macedo. Bar. in l. fundū, ff. de actio. empt. Alex. poſt Bar. in l. ſi mihi, & Titio, ff. de verbo. obl. l. fundus ille, ff. de ꝯh. empt. Bald. & Sal. in l. ſi pupillus, C. cōia utriuſq; iud. Bal. in l. cū nemo C. de acq. poſſ. & in l. multū, C. ſi qs alte. vel ſibi: Sed non conſtat de aliqua ratificatione d. Giſelli, ergo &c. Vltimo † licet appareat de quadam ratificatione pacis facta, tñ non conſtat de ipſa pace facta, nec de illius inſtrumento, ergo ratificatio nulla, quia nō en tis nullę ſunt partes iuribus vulgaribus, & ratificatio requirunt duo, videlicet ꝙ id, quod ratificatur, præcedat, deinde ratificatio ſubſequatur, vt in l. bonorū cū ibi not. ff. rem rat. hab. & habetur in d. l. fin. C. ad macedon. & per Bar. in d. l. fundū, & in l. ſi vxor, §. ſi quis vxorē, ff. de adult. & Ant. de But. in c. accedens extra de preb. Ex quibus omnibus concludendū eſſe occiſores, dictos Thomam, & Matthæū propter occiſionē Giſelli non poſſe pęna mortis puniri, ſed ſolū pęna arbitraria caſu, quo conſtaret ipsū Giſellū fuiſſe banditū, & ritè abſolutum, & non aliter. Laus Deo.

SVMMAE.

1. *Statuto permittente bannitos occidi, excuſantur is, qui bānitum occidit, & non punitur, ſi probet occiſionis tempore illum fuiſſe bānitum, banniq; ſententiam fuiſſe latam, & ab ea non fuiſſe appellatum, neque appellari potuiſſe;*
2. *Etiam ſi crederet non eſſe bannitum, et tamen eſſet, non punitur: Fallit hoc nu. 12.*
3. *Banniendus de proximo poteſt offendi, ſicut bannitus.*
4. *Statutum permittens bannitum occidi fundatum in fauore publico extenditur ad banniendum de proximo.*
5. *Concluſum quando eſt in cauſa, iudicatur de ſtatu cauſæ, tanquam ſi ſententia lata foret.*
6. *Fideiuſſor condemnatus, ac etiam de proximo condemnandus pōt contra debitorem agere, vt eum eximat, liberet, & ſoluat.*
7. *Bannitus non poteſt impunè offendi, pendente termino dato ad appellandum à ſententia banni.*
8. *Terminus ad appellandum, & appellatio paria ſunt quoad nihil innouandum, illis pendentibus.*
9. *Statutum præſupponens certam qualitatem non habet locum, niſi illa qualitas concurrat.*
10. *Bannitus offendi poteſt, etiam ſi in libro bannitorum offenſionis tempore non ſit deſcriptus.*
11. *Bannitorum deſcriptio in libris ad quem effectum à ſtatuto requiratur, Et quid ſtatutum in hoc operetur nu. 12.*
12. *Bannitum offendens, quem ignorabat eſſe bannitum, punitur, ſtatuto requirente deſcriptionem banniti in libro bannitorum, & bannito offenſo non exiſtente in tali libro deſcripto: Secus ſi eſſet deſcriptus.*
13. *Bannitus publicè impunè offenditur etiam ſi bannum ſit nullum, ante quàm de nullitate dicatur.*
14. *Bannitum offendens, & occidens non debet ſtare detentus, donec declaretur ipſum potuiſſe bannitum occidere, & quomodo hoc procedat.*
15. *In notorijs iuris ordo non eſt ſeruandus.*

EPITOME.

BANNITVM occidens non punitur de occiſo, ſtatuto permittente bannitos poſſe impunè occidi, & offendi, quamuis etiam ſtatutum requireret bannitos eſſe deſcriptos in libro bannitorum, & occiſionis tempore ille nondū eſſet in tali libro deſcriptus.

CONSILIVM CLXXXIIII.

QVIDAM fuit à ciuitate Bononiæ in pęnā mortis bannitus, & antequā in libris bannitorū eſſet deſcriptus, fuit occiſus, dubitatur, an occidens teneatur de occiſo, an verò illū impunè occiderit, ſtāte ſtatuto permittēte bānitos in pęnā capitalē poſſe impunè offendi, & occidi. Illud mihi breuiter viſum eſt concludendū, ꝙ
1 occidens de occiſo non teneatur, † qm̃ ſtante tali ſtatuto, quod permittit bannitos poſſe occidi, ſufficit ad hoc, vt occidens bannitū excuſetur, & puniri nō poſſit, ꝙ probet illū tēpore occiſionis fuiſſe bannitū, & ſententiā banni fuiſſe latā, neq; ab ea fuiſſe appellatū, uel appellari non potuiſſe, ut colligitur ex ijs, quæ uoluit Bal. in l. matrem, C. de probatio. & faciant not. per Ang. in l. ſi manifeſtus, §. tā diu, ff. de condict. furti. iunctis not. per doct. in l. 3. §. ſi ſeruus,
2 ff. de acq. poſſ. ¶ Secundo † adduco doctrinā Bart. in l. inter oēs, §. rectè, ff. de furtis, qui dicit, ꝙ ſi offendens credebat offenſum nō eſſe bannitū, cū tñ eſſet, non punitur, quia inſpicitur veritas. Ergo ſufficit, ꝙ in ueritate fuerit bannitus ad hoc, ut illū offendens non puniatur. ¶ Tertio nobis optimè inſeruit doctrina Pau. de Caſt. in lect. Paduana, quā refert Alex. in
3 d. l. 3. §. ſi ſeruus, qui uoluit, † ꝙ ēt ſi nondū ſit latum bannū, ſed de proximo erat oīno ferendū, quia notoriè de crimine conſtabat per conuictionē, uel per confeſſionē iux. tex. in c. 1. cum ibi not. 2. q. 1. illū bāniendū offendēs nō debet puniri, quia paria ſunt, ꝙ quis bannitū offenderit, uel de proximo bāniendū, nā ſicut de proximo rebanniendus hr̄ pro rebannito, & à banno exempto ad effectū, ut nequeat impunè offendi, ut uoluit Bar. in d. §. ſi ſeruus, multo magis hoc dicendū eſt in caſu, quo quis eſt de proximo banniendus, ut habeatur pro bannito ad effectū, ut illū offendens non puniatur, hic. n. caſus eſt fauorabilior, cū agatur de pęna euitanda, & iō lata fieri debet interpretatio, arg. l. ſi pręſes, l. interpretatione, ff. de pœnis, c. in pœnis cū ſimi. de reg. iur in 6. & † hoc
4 maximè dicendū eſt in caſu noſtro, qm̃ ſtatutū permittens bannitū occidi dr̄ fundatum principaliter in fauore publico, ut expreſſe hr̄ in ſtatuto, per Bar. in l. ut uim, ff. de iuſti. & iure, & arg. l. minime, ff. de relig. & ſump. fun. ergo tale ſtatutū debet poſſe extēdi argu. l. hoc modo, ff. de condit. & demon. & conſequenter cū de bannito loquatur, debet ēt locū habere in banniendo oīno de proximo, qui bannito ſi
5 milis eſt: Pro quo poteſt in ſimili adduci, † nā cū ipſe delinquens ſit conuictus, & confeſſus, & in cauſa cōcluſum ſit, debet de hoc ſtatu cauſæ iudicari perinde ac ſi iā ſententia lata eſſet, Bar. in l. ſi mater, §. eādē, in fi. ff. de excep. rei iudi. l. ſi rem, §. fi. ff. de euict.
6 & dicit Bal. in l. ſi pro ea, in q. 6. C. manda. ꝙ poſtquā fideiuſſor eſt condēnatus, poteſt contra reū principalem agere, ut eum eximat, & liberet, & ꝙ ſoluat l. lucius in fi. ff. mandati: idē dicit ipſe Bald. ſi fideiuſſor non eſſet condemnatus, ſed oīno de proximo condemnandus, quia conuictus fuerat, & in cauſa concluſum erat, per text. in l. quamuis indubitati, cū gl. C. de adult. Si ergo hoc dicimus in caſu, quo quis nondū erat bannitus, ſed de proximo oīno banniendus, ſequitur, ꝙ idem magis dicendum eſt in caſu noſtro, in quo iā diu fuerat bannitus, quia cū re uera quis bannitū interfecerit, occidens, non debet puniri, cū ueritas attendi debeat, ut inquit Bar. ad propoſitum in d. l. inter omnes, §. rectè, quē ſequitur Pau.

Caſt.